

Wensen en bedenkingen college

B&W	23-08-2016
Raadscommissie	06-09-2016
Gemeenteraad	21-09-2016
Portefeuillehouder	E. Hercules

Inzicht in alle slaappleatsen en dagtoeristen

In het kader van de wensen en bedenkingenprocedure op het initiatiefvoorstel “inzicht in aal slaappleatsen en dagtoeristen” motiveren we in dit advies dat er voldoende informatie beschikbaar is voor beleidsontwikkelingen.

Doelenboom

Programma	3	Mooi en gastvrij Texel
Maatschappelijk doel	3.4.	Recreatie faciliteren
Beleidsdoel	3.4.2	Toerisme kwalitatief en kwantitatief stimuleren
Operationeel doel	3.4.2.3	Aantal recreatieve slaappleatsen binnen het geactualiseerde beleid maximaliseren

Raadsvoorstel

1. Het college van burgemeester & wethouders meldt de gemeenteraad in het kader van de wensen- en bedenkingenprocedure dat er veel informatie beschikbaar is en het tellen van de daadwerkelijke bedden geen meerwaarde oplevert voor het maken cq uitwerken van beleid. Bovendien:
 - a. Heeft de gemeenteraad in 2012 het aantal slaappleatsen gefixeerd.
 - b. Heeft de gemeenteraad dit uitgangspunt in februari 2016 bij de vaststelling van de nota verblijfsrecreatie gehandhaafd en besloten tot maximaal 400 nieuwe slaappleatsen uit te geven. Daarbij heeft de gemeenteraad beleid en visie ontwikkeld voor de toekomst
 - c. Staan op vrijwel alle bestemmingsplannen het aantal recreatieve slaappleatsen op de plankaarten hetgeen aangeeft hoeveel slaappleatsen op een perceel / bestemmingsvlak aanwezig mogen zijn
2. Als er bij de gemeenteraad nog onduidelijkheden zijn, altijd bereid te zijn een toelichting te geven.

Inzicht in alle slaappleatsen en dagtoeristen

Samenvatting

Het college stelt zich op het standpunt dat er geen onderzoek naar het werkelijk aantal slaappleatsen, dagtoeristen en logies en ontbijt nodig is voor het maken cq uitwerken van beleid.

Sinds de jaren zeventig beschikt de gemeente over voldoende informatie om de effecten op het toerisme in beeld te brengen. Aangezien vanaf die tijd steeds dezelfde parameters zijn gebruikt, is een langdurige vergelijking mogelijk.

Onderzoek van het Toeristisch Kennisinstituut Texel heeft aangegeven dat de normtelling van 44.000 slaappleatsen in 2008 overeen komt met een werkelijke bezetting in het hoogseizoen van circa 38.000 slaappleatsen. Zelfs in het hoogseizoen, waarbij alles is geboekt, is het werkelijk aantal niet hoger dan de norm. Dit blijkt uit onderzochte bezettingspercentages binnen de diverse categorieën verblijfsaccommodaties.

Bij de vaststelling van de nota verblijfsrecreatie op 17 februari 2016 is besloten de nulmeting die vanaf 2012 geldt aan te houden en nog maximaal met 400 slaappleatsen te groeien en dit de komende 3 jaren te monitoren. Het monitoren betreft het in beeld brengen van de vernieuwing, impact op Texel en bezettingsgraad van deze slaappleatsen.

Het gevraagde onderzoek is een momentopname op de dag van onderzoek. Berekend is dat er circa 600 uren voor bezoek van de ruim 11.000 verblijfsrecreatieve eenheden (hotelkamer-zomerhuis-appartement-kampeermiddel etc) nodig is (exclusief reistijd).

Het college stelt zich op het standpunt dat nieuwe getallen met andere parameters (namelijk telling van het op dat moment aanwezige aantal bedden) geen wijziging van het beleid hoeft te betekenen. Bovendien doet het afbreuk aan de vergelijkingsmogelijkheden die we nu hebben (vanaf jaren zeventig tot en met heden) als we andere parameters gaan gebruiken.

Aanleiding, voorgeschiedenis & eerdere besluiten

In de vergadering van de gemeenteraad van 12 juli 2016 is een initiatiefvoorstel ingediend, waarop het college van Burgemeester en Wethouders wensen en bedenkingen kunnen uitten.

Dit advies betreft die wensen en bedenkingenprocedure.

In het advies wordt uiteengezet welke informatie beschikbaar is.

Probleemstelling

Inzicht geven of onderzoek gedaan moet worden naar:

- het werkelijke aantal toeristische slaappleatsen;
- het aantal B&B slaappleatsen;
- het aantal dagtoeristen op maandbasis;

Mogelijke oplossingen

Kijkende naar de informatie die beschikbaar is en het doel waarvoor deze inzetbaar is, stellen wij voor geen apart onderzoek naar het werkelijk aantal slaappleatsen, dagtoerisme en logies met ontbijt te verrichten.

Het verzoek om onderzoek te doen is gericht op het verkrijgen van kennis die nodig is voor de ontwikkeling van ons beleid. Wij denken dat die kennis geen toegevoegde waarde heeft. Aan de hand van de huidige cijfers en analyses lichten wij hieronder toe wat beschikbaar is, voor welk doel en hoe bruikbaar het is.

Wat is beschikbaar en wat is het doel:

Begin jaren 70 is gestart met de normtelling qua aantal slaappleatsen. Door een extern bureau was onderzocht hoeveel diverse gebieden op Texel hoeveel toeristen tegelijkertijd zou kunnen opvangen zonder dat inbreuk gemaakt zou worden op het landschap, natuur en andere kernwaarden. Daarbij is een normtelling voor de diverse soorten verblijfsrecreatieve accommodaties geïntroduceerd. Deze normtelling was en is een goed ruimtelijk ordeningssturingsinstrument (doel), omdat per adres en daarmee per gebied bekend is hoeveel toeristen er volgens de norm aanwezig kunnen zijn. Doordat deze aantallen op de bestemmingsplankaarten zijn vermeld met de regel dat het aantal niet overschreden mag worden, heeft de gemeente grip op de verblijfsrecreatieve ontwikkelingen.

Sinds de jaren 70 wordt het aantal slaappleatsen bijgehouden, zodat we elke dag kunnen aangegeven hoeveel slaappleatsen er aanwezig zijn. Door de jaren heen is dus op basis van dezelfde parameters een vergelijking mogelijk. Daar waar in het verleden informatie over beddenaantallen is gegeven, betrof het de normtellingen.

Ten aanzien van de normtelling merken wij het volgende op: de praktijk is dat bijvoorbeeld een zomerhuis de ene keer meer en de andere keer minder dan 5 slapers heeft. Daarnaast is bekend dat sommige zomerwoningen slechts geschikt zijn voor minder dan de norm en andere voor meer. Ten 3^e merken wij op dat er verblijfsaccommodaties zijn die niet recreatief worden verhuurd aangezien ze alleen door de eigenaar worden gebruikt. Ook deze accommodaties tellen mee in de norm.

De bron voor onze tellingen zijn verleende vergunningen en vrijstellingen. Op 1 augustus 2016 hebben we 44.250 recreatieve slaappleatsen, als volgt verdeeld:

<i>Soort slaappleatsen</i>	<i>Aantal adressen</i>	<i>Aantal slaappleatsen</i>	<i>Aantal recreatie-eenheden</i>
Kampeerplaatsen	28*	15.988	4.833 tenten/toer- en stacaravans
Kamperen bij de boer	69	2.706	902 tenten/toercaravans
Kamperen particulieren	74	222	74 tenten/toercaravans
Zomerhuizen	46	12.605	2.521 zomerhuizen
Recreatieve opstallen	425	2.865	573 recreatieve opstallen
Recreatie appartementen	77	2.630	526 recreatie appartementen
Hotels	57	4.172	2.086 hotelkamers
Groepsverblijven	26	1.777	26 groepsverblijven
Tweede woningen	257	1.285	257 tweede woningen
Totaal	1.059	44.250	11.798

*In de telling zitten 10 adressen met 1 of 2 kampeermiddelen op een erf wat niet als terrein is meegeteld.

In 2012 heeft de gemeenteraad - op basis van de beleving dat er voldoende verblijfsrecreatieve accommodaties zijn - besloten het aantal recreatieve slaapplekken op 0 te fixeren. Om toch enige groei mogelijk te maken, is toen besloten een uitbreiding van 400 slaapplekken toe te staan. Dit is herbevestigd in het op 17 februari 2016 vastgestelde beleid voor de verblijfsrecreatie. Als actiepunten is daarin opgenomen de komende drie jaren te monitoren hoe de ontwikkelingen verlopen.

Een ander aspect bij de beleving van de verblijfsrecreatie is dat de bezettingsgraad van de accommodaties aan het groeien is. Enerzijds doordat de doelgroep meer kortere vakanties per jaar houdt. Anderzijds omdat ondernemers inzetten op seizoensverbreding. Dit betekent niet dat het aantal slaapplekken stijgt, maar wel dat de slaapplekken beter worden gebruikt.

In de periode tussen 2003 en 2016 zijn er circa 3.500 extra slaapplekken bijgekomen. Sinds 2012 is er nauwelijks groei van het aantal slaapplekken geweest.

De enige groei die de komende tijd nog mogelijk is, bestaat uit:

- 400 slaapplekken voor vernieuwende slaapplekken
- Theoretisch in het kader van de 25%-uitbreidingsregel voor bestaande terreinen. Elke verzoeker moet aantonen dat het om een kwaliteitsverbetering gaat om 25% met een maximum van 20 slaapplekken te mogen uitbreiden. Deze regeling is een zogenoemde uitsterfregeling, omdat het alleen nog deze bestemmingsplanperiode geldt en men binnen vijf jaar na vaststelling van een bestemmingsplan moet aangeven of men hiervan gebruik wil maken.
- Kamperen bij de boer met 294 slaapplekken (betrokkenen zijn al aangeschreven dat ze een aanvraag kunnen indienen). In de communicatie naar buiten dat we circa 44.500 slaapplekken hebben, is het totaal aantal van kamperen bij de boer meegenomen.
- Binnen de "ruimte voor ruimte" regeling om een ro te plaatsen bij sanering
- Binnen de regeling voor inpandige appartementen ter behoud van monumentale agrarische stolpen/monumenten.

Toeristische slaapplekken

Het onderzoeken van het werkelijk aantal recreatieve slaapplekken vereist dat alle objecten (slaapplekken-eenheden) bezocht en onderzocht moeten worden. In totaal gaat het om 11.798 objecten. We hebben geen offertes gevraagd, zodat onderstaande opsomming een schatting is. We gaan ervan uit dat er gemiddeld 3 minuten per te onderzoeken object nodig is (hotel kost minder tijd dan een zomerhuisterrein). Dan is er circa 600 uur onderzoek nodig. Met een gemiddeld uurtarief van € 60,- is alleen voor het inventariseren minimaal circa € 36.000,- benodigd. Dit alles is exclusief voorbereiding, het maken van afspraken om de objecten te bezoeken, reistijd en rapporteren. Dit schatten we op circa 250 uren (kosten circa € 15.000,- bij hetzelfde uurtarief).

Of de nieuwe informatie gebruikt wordt voor nieuwe analyses / visies is thans niet aan te geven.

In 2008 heeft het toenmalig Toeristisch Kennisinstituut Texel (TKT) onderzocht of een andere systematiek van de normtelling aan slaapplekken wenselijk en mogelijk was. Zij hebben een inventarisatie onder alle verstrekkers van verblijfsaccommodatie gehouden, met verzoek aan te geven hoeveel overnachtingen zij in enig jaar hadden. Op basis van die enquête en eerdere onderzoeken van Teso en VVV concludeert het TKT in 2009 dat in het hoogseizoen de bezetting tussen de 36.000 en 38.000 is (bij de normtelling van 44.000 (inclusief plaatsen in de haven en logies en ontbijt (samen 1.750))). Het onderzoek van TKT is bij dit advies gevoegd. Het TKT adviseerde vast te houden aan de normtelling aangezien het een goed sturingsinstrument is om de kernkwaliteiten van Texel te behouden.

Dagtoerisme

Met betrekking tot het onderzoek naar dagtoerisme, merken wij op dat ook dit een intensief traject is als we alle aanwezigen op Texel moet bevragen of ze inwoner, verblijfstoerist of dagtoerist zijn.

In het initiatief voorstel wordt aangegeven dat deze cijfers voor het openbaar vervoer van belang zijn.

Enerzijds merken wij op dat de reiziger zowel dagtoerist, verblijfstoerist als inwoner kan zijn. Anderzijds is tijdens de pilot van de Texelhopper het gebruik gemonitord welke gegevens beschikbaar zijn.

In het verleden is wel onderzocht of met behulp van de TESO het dagtoerisme in kaart gebracht kon worden. Dit met name in het kader van de discussie om dagtoerismebelasting/eerste dagtoerismebelasting te heffen. De bespreking heeft toen niet tot concrete afspraken geleid, aangezien de TESO geen gelegenheid zag hierin te participeren.

Logies en Ontbijt

Al vanaf de jaren zestig was het op Texel gebruikelijk dat het woonhuis in het hoogseizoen toeristisch verhuurd werd. De hoofdbewoner zocht dan elders zijn verblijf (schuur, caravan op het erf of elders). Dit aantal is nooit gemonitord.

Tot circa twee jaar geleden werd het aantal slaapplekken voor logies en ontbijt vrij gelaten. Enige criterium was dat de woonfunctie de hoofdfunctie heeft. Tot 2009 is hiervoor in de beddentelling 750 slaapplekken opgenomen.

Thans geldt in de bestemmingsplannen de restrictie dat er maximaal zes slaapplekken per woning voor logies en ontbijt ingericht mogen zijn. Het criterium dat de woonfunctie de hoofdfunctie heeft, is van kracht gebleven.

In de telling zijn wel de tweede woningen meegenomen (1.285 bedden) omdat ze een mede-recreatieve vergunning/bestemming hebben. Deze woningen mogen of permanent bewoond of recreatief gebruikt worden; wisselwerking is mogelijk. Omdat de panden een mederecreatieve bestemming hebben zijn ze in de slaapplekstelling meegenomen, hoewel allen of een deel ervan op enig moment niet recreatief worden verhuurd.

Consequenties van die oplossingen

- Financieel**

Kosten		
Incidenteel	Voor het jaar 2017	Minimaal € 51.000,=

Dekking			
Geen dekking *	☒ Begroting/begrotingsbrief	☐ Halfjaarrapportage	☐ Jaarrekening

*** Toelichting**

Ons advies is om geen onderzoek te verrichten, maar uit te gaan van het huidige beleid dat het aantal slaapplekken op 0 is gefixeerd, dat er nog een groei van 400 nieuwe slaapplekken kan komen en dat we de komende drie jaren deze ontwikkeling evalueren.

Mocht wel tot een onderzoek worden besloten, dan is de inschatting dat de inventarisatie minimaal € 36.000,= en overige kosten € 15.000,= kost (totaal € 51.000,=). Dit is exclusief vervolgstappen als de informatie beschikbaar is.

- Personele/Organisatorische consequenties**

Is alleen aan de orde als er wel onderzoek gedaan moet worden. De inventarisatie zal begeleid en voorbereid moeten worden, waardoor werkzaamheden geprioriteerd moeten worden.

- Juridische consequenties**

Is alleen aan de orde als er wel onderzoek gedaan moet worden. Er moet goed voorbereid worden wat de juridische status is.

- Beleidsmatige consequenties**

Onderzoek naar het vermeende werkelijk aantal slaapplekken of de huidige normtelling zal naar verwachting geen beleidswijzigingen inhouden. Uitgaande van de fixatie van 0 bedden vanaf 2012 en de monitoring van maximaal 400 nieuwe slaapplekken.

Structuurvisie 2020

De structuurvisie gaat uit van een gezonde toeristische economie. Er is voldoende onderzoek (normtelling, retailvisie, monitoring bezoekers Texel Hopper) om bij te dragen aan beleid voor een gezonde economie

Belanghebbenden

Overlegd met dorpscommissie?

☐ Ja

☐ Nee

☒ Niet van toepassing

Er zijn verder geen (externe) belanghebbenden waarmee over dit onderwerp gesproken moet worden.

Communicatie

Communicatie vindt plaats via de wekelijkse bekendmakingen.